

Naujienu Antroji Dalis

NR. 899

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XXIV METAI

Dienų skeveldros

I.

Ochmanskio Lietuvos istorijoje sutinkame lenkų kalbai naujadarą, „ksiąžkonosz“, tai knygnešys. Prieš 31 metus knygnešio sąvoka svarstyta Vilniaus apygardos teisme. Tada teista Vilniaus lietuvių tautinio komiteto pirmininkas K. Stašys, o kartu — visi lenkų okupuoti lietuviai. Tai vaivados Bocianskio režisuoti teismai. Per kratą rasta K. Stašio bloknotas, ir ten pozicija: „knygnešiui Uždaviniai — 7 zlotai“. Teismo metu saugumo pareigūnas pakaltino netoli Valkininkų gyvenantį Uždavinį, kaip „valstybei pavojingą asmenį“, mat, jis nešas per demarkliniją „Mūsų Vilnių“, „Trimitą“ ir kt. spaudinius. Ir klausia advokatas: „Ar jis, tas Uždavinys, nešiojo ar ir tebenešioja knygas?“ Saugumo pareigūnas:

„Taip, mano pone, nešiojo ir tebenešioja“. Ir advokatas įveikia teismo pirmininkui metrikų ištrauką pagal kurią, Uždavinys esąs per 80 metų, ir gydytojo pažymėjimą, kad Uždavinys jau keletas metų nebepekykš iš lovos. Salė papliupo juoktis. Advokatai reikalauja išsukti vaivadijos politinio skyriaus viršininką lietuvių reikalams Berjermaną. Ir čia vėl advokatai prajukdo publiką ir sugriauna bylos režisieriaus vardą. Advokatai išsukia Vilniaus universiteto lituanistą prof. Otrębskį, ir pagaliau ans taria autoritetinę žodį apie knygnešius. Profesoriaus nuomone, knygnešio atitikmens jokia kita tauta pasaulyje neturi. Ir advokatas, baigus ekspertui kalbėti: „Prašau užprotokuluoti, kad tokių saugumo pareigūnų kaip Lenkija kita jokia tauta neturi...“

II.

Dar į Lietuvos istoriją lenkiškai. Autorius Ochmanskis savo įvado žodyje sėbisi, kad dabartinė (negi sakys, okupuota) Lietuva neturi jokio žurnalo istoriniams reikalams nagrinėti. Vartau štai „Lietuvos TSR Istoriją VII-VIII klasei“ (Kaunas, 1966 m.). Ten toks motto ar pastaba: „Lietuvių tautos istorija, visų jos išsivadavimo kovų istorija yra bendros kovos, bendrų siekimų ir laimėjimų su didžiąja rusų tauta ir kitomis TSRS tautomis istorija. Todėl pagrindiniai LTSR istorijos klausimai šiame vadovėlyje išdėstyti taip, kad būtų galima sėkmingai nušviesti juos per pamokas bendrame TSRS istorijos kurse ir jo pagrindu“. Beje, šį, atsiprašant, paaiškinimą „pavirtina“ švietimo ministerija, o „pritaria“ Mokslų Akademijos istorijos institutas. Ko ta „Istorija“ verta, galima matyti

iš vieno tos istorijos autorių, būtent iš J. Jurginio šios pastraipos:

„Nepaisant Rusijos carų ir dvarininkų engėjiškų siekimų, Lietuva, prijungta prie Rusijos, stiprėjo. Jos stiprėjimo pagrindą sudarė ekonominis kilimas. Lietuvos valstiečių kova susiliejo su plačiu Rusijos valstiečių antifeodaliniu judėjimu. Pažangiųjų Rusijos žmonių pažiūros ėmė plisti ir Lietuvoje. Lietuvių tautos socialinio ir nacionalinio išsivadavimo judėjimą visada rėmė rusų tautos pažangiosios jėgos. Iš viso prijungimas prie Rusijos Lietuvai turėjo teigiamą reikšmę“.

Ar aišku?! Ir Jekatarina („kekšė soste“) anot J. Jurginio, „Lietuvos išvaduojoja“! Brrr...

III.

Pernai metų Lenino (seniau — Stalino) premiją gavo L. N. Smirnov už „žymias paslaugas tarybinio teisingumo srityje“. Kas tas Smirnov? Ogi ans teisė ir nuteisė rašytojus Siniavskį ir Danielių.

Nuostabu ar ne?!

IV.

Maskvos literatūriniai teismai (prieš jų režisierių valią) vis įneša šviesos į teismų ir teisingumo užkulius. Kai teista vertėjas ir poetas Brodski, paaiškėjo, kad Sovietų Sąjungoje kaliniui išlaikyti ir aprengti skiriama 30 kapeikų per dieną! Maža to, kai kurie kalėjimai dar sutaupo „savo iniciatyva“.

V.

„Literatūros ir Meno“ Nr. 5 praneša, kad galvojama pertvarkyti Lukiškių aikštė. Ten pramatoma sutelkti administracinis ir prekybinis centras. Manoma, nugriauti konservatorių rūmai (kur buvo Vytauto Didžiojo gimnazija, tada, lenkų okupacijos metu, prieš gimnaziją išmetant į gatvę), manoma netgi nugriauti Mokslininkų rūmai (rusų kazernių pavyzdys iš „asmenybės kulto“ laikų) ir kt. Kartu svarstoma mintis nugriauti arba geriausiu atveju „užstatyti“ ir... šv. Jokūbo bažnyčia.

VI.

Rusų emigrantų feljetonistas Argus, tarp kita ko, rašo: „Yra neginčijamas faktas, kad komunistinė propaganda didžiausios įtakos turi kinų varguomenėi ir Amerikos profesoriams...“

VII.

Dar dėl „asmenybės kulto“ pasekmių: S. Budrys str. „Skulptūra“ rašo: „...pokario metų natūralistinis amatiškumas, pompasti-

DR. ANTANAS RAMONAS

LIETUVIŲ TAUTOS KULTŪROS TURTAS, GARBĖ IR DIDYBĖ

(Kai kurios mintys iš paskaitų, skaitytų Atėnų Universitetui, Graikijoje, New Delhi Universitetui, Indijoje, Montrealio Universitetui, Kanadoje, Reutlingeno — Hamiltono — Ottawos lietuviams vasario 16 d. praga.)

Vienas iš svarbių uždavinių lietuviams, esantiems už tėvynės ribų, tai Lietuvos klausimo sueuropinimas, sutarptautinimas.

Senovėje graikai, išsibarstę už tėvynės ribų, davė Homerą, Herodotą, Talėtą, Pitagorą, įžiebdami pirmąją Vakarų civilizacijos aušrą. Viduramžiais arabų mokslo vyrai, įveikdami sunkias tremties sąlygas, sėkmingai išplėtojo įvairias žinijos sritis, suteikdami gaičių akstinų Vakarų Europos mokslinei ir mokykliniai pažangai. Naujųjų amžių pradžioje Bizantijos šviesūs mokslo ir kultūros vyrai išblokštė iš savo tėvynės, turkams užėmus Konstantinopolį (1453), suteikė naują polėkį Renesanso sąjūdžiui Vakaruose.

Naujųjų laikų eigoje daugelis laisvės kovotojų, Senajame Pasaulyje turėję palikti savo tėvynę, su neįprasta drąsa bei kovingumu įveikė audringojo Atlanto vandenį ir atsidadę svetimaj šaly, padėjo kertinius akmenis Naujojo Pasaulio istorijai, nešdami žemei augštai iškeltą laisvės idealo žibintą.

ka, stilistinis eklektizmas savo laiku buvo pripažinti ir propaguojami kaip „teisinga“ mūsų dailės vystymosi kryptis. Tai negali neatsispindėti ir dabartinėje skulptūroje“

„Kultūros Baruose“ skaitome:

„— Pokario metais įvyko staigus meninio mąstymo lūžis. — pažymėjo poetas V. Bložė. — Kelios kartos žmonių ėmė nebesusikalbėti meno klausimais“.

Poetas Matuzevičius pridūrė: V. Bložė teisingas, sakydamas, kad mūsų dramaturgijoje (tuo pačiu ir operų libretuose) ryškų pėdsaką paliko bekonfliktiškumo teorija“.

J. Cicėnas

Kalbant apie europiečius, sukilusius prieš tiraniją, nieko negalima rasti labiau simboliško, į mūsų sąmones, protus, valias, sąžines, širdis labiau bylojančio negu Laisvės Statula, ten New Yorko nuste; su įdegtu laisvės švyturium; į audringojo Atlanto vandenų platybes žvelgianti. Tai tremtinių Motina, savo vaikų — Europos narsių laisvės kovotojų belaukianti, iš tolo juos pasitinkanti, pas save pasilikti kviečianti...

Statulą, sveriančią 450.000 svarų, virš 150 pėdų augščio, sukūrė prancūzų skulptorius Auguste Bartholdi (1834-1904), o žodžius, skaitomus statulos pedestalale, parašė garsi žydu poetas bei filantropė Emma Lazarus (1849-1887), heroiskai globojusi Senojo Pasaulio išblokštusius, tremtinius, benamius:

Siųskit pas mane Jūsų vargšus,
Jūsų minias trokštančias kvėpuoti
laisvai,
Suvargusius žmones iš Jūsų
perpildyto kranto,
Siųskite juos audros išrautus
benamius,
Aš laikau šviesą prie auksinių
durų!...

Tremtinių problema nėra tokia paprasta, kaip jinai pirmo požvikiu gali mums atrodyti.

Tremties metai išnaudotini. Juk skausmas dėl tėvynės gali virsti kūrybos versme ir jėga.

Tik pagalyokime, kiek gero savo kraštui ir žmonijai yra nuveikę svetur atsidadę tokie vyrai kaip Adomas Mickevičius, Zigmąs Krasinskis, Joseph de Maistre, Tadas Kosciuška, Oskaras Milašius, F. M. Foersteris, Albertas Einšteinas ir kt.

Čekų pedagogas tremtinys Jonas A. Komenijus (1592-1670) paskleidė savo idėjas tiek rytuose, tiek vakaruose ir tuo būdu

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvių tautos kultūros...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

išgarsino savo tėvynę visame pasaulyje. Ant paminklo pastatyto jo garbei Amsterdame, Olandijoje, skaitome:

Istud Comenii custodit membra sepulcrum
Coelum animam, laudes integer orbis habet.
Šis kapas saugoja Komenijaus kūną.

Jo siela gyvena danguje, o jo garsas — visape pasaulyje.

Prisiminkime tremtį Dantės Alighieri, savo kūryba įliepsnojusio tautų vaizduotė, atmintį, širdis!

Mokykimės žvelgti į lietuviškojo gyvenimo įvykius iš pasaulinės perspektyvos ir, atvirkščiai, į pasaulinius įvykius — iš lietuviškosios perspektyvos. Tokiu atveju neteks eiti paskui įvykius. Įvykiai neužbėgs už akių. Mes užbėgsime įvykiams už akių! Galėsime paveikti jų eigą, turėdami vis sau prieš akis šviesią Lietuvos ir pasaulio viziją kaip lydimąją visų mūsų veiksmų ir kelių žvaigždę.

XVIII bei XIX a. minties šulais Emanuelis Kantas (1724 - 1804) buvo vienas iš pirmųjų, kuris Lietuvos problemą pastatė europinėje bei pasaulinėje švietosioje (įvadas į Mielckės lietuvių - vokiečių kalbų žodyną). Po Kanto sekė jau ištisi pulkai žymiųjų mąstytojų, lyginamųjų lingvistų, filologų, kalbotyrininkų, kultūrininkų, humanistų, tiesioginiai ar netiesioginiai kreipusių savo žvilgsnį į Lietuvą:

Jeigu mums pasisektų susintetinti ir pasauliui atitinkamai perduoti vien tik tai, kas iki šiolei apie Lietuvą prirašyta, tai, greičiausiai, jau pradėtų pildytis O. Milašiaus pranašavimas, jog ateisias laikas, kada Lietuvos vardas ir garbė busianti išnešiota nuo saulėtekio iki saulėlydžio.

Lietuvių kalba yra iš pirmųjų ir veiksmingų priemonių Lietuvos problemą sueuropinti, sutarptautinti, supasaulinti.

Tik pasiklausykime, ką šiuo klausimu sako lingvistai, filologai, lyginamosios kalbotyros šulai.

Simeon Potter, Liverpoolio, o taip pat Danijos ir Čekoslovakijos universitetų profesorius, savo veikale Language teigia:

"Mūsų (t. y. anglių) kalba priklauso didžiajai indoeuropiečių šeimai, todėl ji gimininga daugumai kitų kalbų, vartojamų Europoje ir Vakariniėje Azijoje — nuo Indijos iki Islandijos. Visos šios kalbos, artimiau ar tolimiau giminingos, yra kilusios, kaip iš motinos, iš tos kalbos, kuria nomadai kalbėjo prieš 5000 m., gyvendami lygumose, kur dabar yra Ukraina ir pietinė Rusija. Mes gana teisingai galime laikyti savo protėvių namais plačiai prasipletusių Lietuvą, kuri iš tikrųjų siekė nuo Baltijos jūros, skersai Ukrainos, iki Dniepro upės žemutinių vandenų..."

Čia tuojau turime prisiminti,

jog lietuvių kalba yra seniausia iš visų šiandien vartojamų Europos kalbų. Jinai tikriausiai išlaikė pirmykščias indoeuropiejinės kalbos savybes. Štai kodėl palyginimus darantis filologas lygiai taip domisi šiandienine naujovine lietuvių kalba, kaip ir sanskritu ir senovės graikų kalbomis.

Įžymus XIX amžiaus filologas Augustas Šleicheris (1821 - 1856), Prahos universiteto profesorius, skirdavo savo vasaras atostogas pasikalbėjimams su Lietuvos kaimiečiais, užrašindamas pasakas ir dainas, nugarstas iš jų lūpų...

Štai ką sako tuo pačiu klausimu The Encyclopedia Americana (1942 m., 17 t., 482 p.):

Lietuvių kalba yra senesnė už graikų, lotynų, keltų ir slavų kalbas. Jinai priklauso indoeuropiečių kalbų grupei ir yra artimiausia sanskritui. Panašumas tarp lietuvių kalbos iš vienos pusės ir sanskritu iš antros pusės yra iš tikrųjų toks, jog lietuvių kaimiečiai gali suprasti sanskritu sakinius, ištariamus mokslininkų. Štai kodėl kalbininkai sutinka, kad lietuvių kalba yra seniausia iš visų gyvųjų kalbų... [sidėmėtinas lietuvių kalbos bruožas yra taip pat tas faktas, jog jinai tiek pat turi panašumo su graikų ir lotynų kalbomis, kiek su sanskritu...]

Štai keletas pavyzdžių, liudijančių lietuvių, sanskritu, graikų ir lotynų kalbų panašumą: —

Sanskrite: lietuvių galboj:

Bhūtis	būtis
vešpats	viešpats
devas	dievas
viras	vyras
mata	motė
sunus	sūnus
dubita	duktė
švašuras	šešuras
dantas	dantis
ansa	ansa, gsa
ašru	ašara
padas	padas
svapnas	sapnas
rathas	ratas
dhumas	dūmas
javas	javas
madhus	medus
vrkas	vilkas
krmis	kurmis
bhanga	banga
dakšinas	dešinias
sanas	senas
navjas	naujas
jivas	gyvas
kataras	katras
antaras	antras
srutas	srutos
asmi	esmi
asti	esti
jnati	žinoti
jāti	joti
sravati	sravėti

ir t.t. ir t.t.

Graikiškai: Treis meteres, dyo poimenes en te kome ton platyn akmona helkousi.

Lietuviškai: Trys moterys, du piemenys tame kaime tą platų akmenį velkasi.

Lotyniškai: Apud undas marium latorum centum oves edunt, duo visi iugum trahunt et mittunt in ignem.

Lietuviškai: Pas vandenis marių plačiųjų šimtas avių ėda, du vyrai traukia jungą ir meta į ugnį.

XX amžiaus lyginamosios lingvistikos šulais, Antoine Meillet (1866-1936), kalbėdamas apie lietuvių kalbos paminkliskumą, sako:

"Nors seniausi lietuvių kalbos tekstai yra iš XVI šimtmečio, kai kurie lietuviški žodžiai yra artimesni pirmąpradinei indoeuropiečių lyčiai, negu atitinkantys sanskritu arba graikų kalbos žodžiai, žinomi daugiau kaip du tūkstančius metų prieš Kristaus gimimą".

Štai kodėl tās pats Antoine Meillet, garsus College de France, Paryžiuje, profesorius, kreipdavosi į savo studentus, sakydamas:

"Jei norite sužinoti, kuria kalba kalbėjo jūsų protėviai, vykite į Lietuvą ir pasiklausykite kaip kalba lietuvis kaimietis".

Poetas Adomas Mickevičius, profesoriavęs tame pačiame College de France, Paryžiuje, matyt, gerai nujautė Lietuvos problemos visą didingumą, sakydamas:

"Lietuva laiko raktą visoms slavų problemoms išspręsti. Lietuva yra mįslė, kuri turi būti atspėta ir atskleista pasauliui".

Adomo Mickevičiaus pėdomis ėjo Oskaras Milašius. Būdamas garsaus lingvisto bei orientalistu Eugene Lebrun (1848-1910) mokyns, jis 37 metus uoliai studijavo kalbinius, kultūrinius ryšius tarp Lietuvos iš vienos pusės ir Vakarų, Rytų, Pietų pasaulių, ypač Ispanijos bei Iberų pusiasalio, kuris ieško raktą

į Viudžemį ir į Atlantą, iš antros pusės.

Apie Lietuvą ir Ispaniją Milašius teigia:

Šių įžymiųjų šalių tyrinėjimai yra vos pradėti, tačiau šių kraštų gelmėse, o ne tolimojo Oriento dulkėse, guli raktas visos mūsų praeities ir ateities".

Reikšmingą šuolį Lietuvos problemos sueuropinimui, sutarptautinimui, supasaulinimui yra padaręs naujųjų laikų minties Parnaso viršūnėn įkopus Emanuelis Kantas. Įvade į Kristijono Gottfriedo Mielckės lietuvių - vokiečių žodyną Kantas teigia:

"Lietuva turi būti išlaikyta, nes jos kalba yra raktas, kuris padės atspėti ne tik kalbotyros, bet ir istorijos mįsles".

Šitai sakydamas, Emanuelis Kantas sukūrė nemirtingą motto tiek tautiniam, tiek tarptautiniam lituanistikos bei lietuviškojo humanizmo sąjūdžiui, kurio prasidėjimą išgyvename, o kurio galimybėms, beribėms ateities perspektyvoms nei galio, nei krašto nesimato...

Lietuvos praeitis — didinga, o jos ateitis dar didingesnė!

Tebūnie jinai mūsų gyvenimo ir mūsų veiklos kelių lydimoji žvaigždė!

(Iš Dr. Antano Ramūno knygos "Iš Patamsių į šviesą").

ANKETA

Padavęs prašymą tarnybai gauti kandidatas užpildo anketos lapą:

Ankstybesnė tarnyba? — Kariuomenėje.

Kur anksčiau dirbęs ir ką? — Atlikau kariuomenės tarnybą.

Kokią pareigą atlikai? — Mokiausi kariauti.

Kodėl buvai paliuosuotas? — Kad nebuvo karo.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULACIJOS PROBLEMAS

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materioly.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

151 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negales apsieiti be J. Augustaitis darbu "Antanas Smetona ir jo veikla". Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užsėti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order'ą pridėdami 20 c persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1749 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Dėvė pinigais, tuojau knyga pasiusime

K. STRIKAITIS

Paskutinis pokalbis su prof. M. Račkausku

Š. m. sausio 29 d. Naujienų Nr. 24-me pastebėjau, kad mirė prof. M. Račkauskas. Tai giliai sukrėtė mane, nes jis buvo mano mokytojas, egzaminatorius ir šiaip geras pažįstamas bei artimas prietelius.

A. a. prof. Merkeli Račkauską pažinau, berods, 1927 metais, kada jis buvo Mažeikių gimnazijos direktoriumi. Nuo 5-tos klasės jis dėstė lotynų kalbą, o žemesnėse klasėse ją dėstė mok. P. Banevičius.

M. Račkauskas buvo vedęs. Jo dvi dukros lankė tą pačią gimnaziją. Tarpe kitų mergaičių jos buvo tikra pažiba kaip savo išvaizda, taip ir būdo švelnumais. Mokiniai jas labai mylėjo ir gerbė ne tik kaip gimnazijos direktoriaus dukras, bet kaip švelnaus būdo ir sugyvenamas mergaites. Jos savo tėvelio aukštomis pareigomis nesididžiavo, bet visada jautėsi su visais esančios lygios, kaip ir visi kiti mokiniai.

M. Račkauskas buvo katalikiškų pažiūrų, todėl ir jo šeima panašiai buvo auklėjama. Ponia Račkauskienė dažnai būdavo 8-tos klasės išleidžiamųjų abiturientų globėja. (Tais metais ir mano brolis Bronius baigė Mažeikių gimnaziją; dabar gyvena Bostone, K. S.).

M. Račkauską iš Mažeikių iškėlus, į jo vietą buvo atkeltas Stasys Totorius. Čia jis nuo 5-tos klasės dėstė matematiką. Buvo kairiųjų pažiūrų žmogus, nors viešai niekada neprisitarė. Kaip M. Račkauskui būnant gimnazijos direktoriumi gyvai reikėsi ateitininkai, taip St. Totoriui direktoriaujant gimnazijoje ėmė steigti jaunimo kuopelės, kurios veikė slapta.

Komunistams okupavus Lietuvą, St. Totorius kaip kairiųjų pažiūrų žmogus, tuojau buvo paskirtas Mažeikių apskrities viršininku, arba kaip komunistai vadino, Apskrities vykdomojo k-to p-ku. Jam išsikėlus į Marijampolę, vykdomojo k-to p-ko pareigas perėmė buvęs Mažeikių gimnazijos pašybos mokytojas - keramikas Brazdžius, Smetonos laikais buvusio Mažeikių apskr. v-ko Povilo Brazdžiaus brolis.

Prof. M. Račkauskas Mažeikiuose išbuvo nepilnai porą metų. Jis buvo iškeltas į Kauną aukštesniųjų mokyklų inspektoriumi prie švietimo ministerijos ir kartu buvo Vytauto, Didžiojo Universiteto Teologijos fakulteto privat-docentas.

Jo dukros iškėlė viena už komunisto P. Cvirkos, o kita už tokio pat Ant. Venclovo, todėl rusams okupavus Lietuvą, prof. M. Račkausko politika susikryžavo. Nors ir būdamas gana griežto nusistatymo prieškomunistinėje veikloje, tačiau, pajutęs jėgą ir baimę, o ypatingai giminytę, ėmė ieškoti išeičių.

Tad gal daugeliui bus prisimintinas jo straipsnis (dar okupacijos pradžioje), kurį buvo

paskelbęs "Lietuvos Aide" — "Persiorientuokime", kur matėsi, kad profesorius dar galvojo apie bent minimalinį su komunistais sugyvenimą. Tačiau per greitai prasidėję nekaltų žmonių žudynės, masiniai vežimai ir paties profesoriaus artimųjų draugų bei pažįstamų, pakeitė jo galvojimą ir gerus norus sugyventi.

Gyveno, kad reikėjo gyventi ir sunkiai nešė komunistinį jungą, kaip ir visi kiti, o gal ir dar sunkiau.

Vokiečių okupacijos metu prof. M. Račkauskas perėjo dirbti į Kauno Snaugusiųjų gimnaziją (Miškų g-vė), kur dėstė lotynų kalbą. 1944 metų birželio mėn. profesorius susitikau Kaune, o vėliau dar dažniau teko susitikti. Kartą man teko užsukti į jo namus, kuriuos jis turėjo Aukštoje Fredoje. Tuo metu jo žentai P. Cvirka ir A. Venclova buvo pabėgę į Rusiją. Užėjus pas jį į namus, pakvietė į kambarį, kur turėjome trumpą pasikalbėjimą mokslo reikalais. Mums besišnekančiam vienas mažas berniukas dažnai prasi-verdavo durų užuolaidas, nusi-lenkdavo ir imdavo deklamuoti eilėraštį, kurį baigęs vėl dingdavo. Profesorius paaiškino, kad tai vaikas deklamuoja savo tėvo P. Cvirkos eilėraštį. Aš nesupratau, ar vaikas pats susi-galvodavo taip daryti, ar jį mama įsiųsdavo tėvui eilėraštį deklamuoti.

Reikalus atlikęs, su profesoriu atsiveikinau, tačiau nei jo žmona, nei dukta su savo sūneliu nepasirodė.

Dar vėliau, jau į 1944 metų pabaigą profesorius susitikau Laisvės Alėjoje. Jis mane pakvietė ryt dieną, vakare užėiti į restoraną "Bijūnas", kuris tada buvo Nepriklausomybės Aikštėlyje ant kampo, netoli Soboro bažnyčios.

Kitą dieną vakare apie 6 val. užėjau į tą restoraną. Čia radau keletą patarnautojų moterų. Viena mane nuvedė I-me aukšte į vieną mažą kambarėlį, kur profesorius sėdėjo vienas. Aš labai nustebau, kad ant stalo stovėjo butelis degtinės, keletas tuščių stiklinių ir viena pusiau nugerta (su rankena) stiklinė alaus. Jis mane mieliai sutiko, pripylė stiklinuką degtinės, pasisodino gretai savęs ir ėmė maloniai šnekėti, nors jo veidas atrodė rūstus, be jokios šypsenos, susimąstęs. Taip man ir šiaudien akyse matosi tas jo profesoriškas veidas, su profesoriškais ūsiukais, akiniais ir didinga bei griežta laikysena.

Pirmiausia jis paklausė mano nuomonės ar ir vėl grįžta į Lietuvą komunistai? Aš stengiausi laikytis nuosaliai, palikdamas jam galvoti kaip jis nori, nors jau viskas buvo aišku kaip man taip ir jam pačiam.

Po kelių stiklinių paklausiau: "Pone profesoriau, kiek prisimenu, Jūs buvote griežtas abstinentas, negėrėte ir nerūkėte, kas atsitiko?"

"Tigi, kolega, gyvenimas mane sukrėtė. Įsivėliau į komu-

nistinę šeimą, nors tas gyvenimo visvien nebūtų pakeitę", pradėjo kalbėti prof. Račkauskas. Pasauliniai įvykiai vystėsi savo linkme, kurių mažosios tautos negalėjo pakeisti, o kas link komunistuojančių žentų, normaliu laiku, viskas būtų išsilyginę. Pradžioje dar galvojau, kad bus proga išgelbėti vieno kito ir net savo draugų gyvybes, bet vėliau paaiškėjo, kad reikia sėdėti susitraukusiam ir laukti kas toliau bus. Apie visokių gelbėjimus reikėjo užmiršti. Net mano paties žentai nevisada jautėsi saugūs..."

Dar išgėrus po vieną stiklinuką, mano profesorius visai aptilo ir iš viso nebeįsakydavo kalbė-

ti. Tada aš pasijutau lyg kaltas, nes gal per daug pradėjau domėtis jo gyvenimo likimu, lyg per daug klausinėti. Bijojau jį įvelti į dar didesnę skausmą, kurį jis ir taip sunkiai pergyveno.

Gal ne vienas jo buvęs mokinys bei studentas nustebts ir ne lengvai patikės, kad prof. M. Račkauskas save benuramino stikliuku, kurį drebančiomis rankomis palengvėle traukė prie savo vargingų lūpų, lyg jante ieškodamas paguodos.

Kiek pabuvęs, aš prof. M. Račkauską palydėjau iki autobuso. Dar žadėjome susitikti, bet likimas kitaip lėmė...

(Nukelta į 5 psl.)

Jeigu jūs siunčiate vietoj apmokamais munitais siuntinius į U. S. S. R., jums kyla sekantys klausimai:

1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.?
2. Kodėl ta įstaiga privilejoja tiek daug klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kaip GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. padeda savo klientams.

Jūsų žiniai čia yra atsakymai:

1. GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra firma pripažinta VNESH-POSYLTORG siusti vietoj apmokamais munitais siuntinius į visas Sovietų Sąjungos vietas.

2. GLOBE PARCEL SERVICE, INC. teikia savo klientams geriausį ir patikimiausį patarnavimą per paskutinius 37 metus, ko pasėkoje firmos klientų skaičius auga iš metų į metus.

3. a. GLOBE PARCEL SERVICE, INC. supakuoja ir išsiunčia savo klientų siuntinius po 24 valandų nuo priėmimo.

b. Specialiai paruošti tarnautojai, kurie patikrina kiekvieno siuntinio turinį ir nustato apmuitavimą.

c. GLOBE PARCEL SERVICE, INC. duoda siuntiniams visokią atvejais pilną siuntinio apdraudą.

d. GLOBE PARCEL SERVICE, INC. pristato pasirašytą pakvitavimą kiekvienam siuntiniui.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra įgalios priimti užsakymus Sovietų pagamintoms prekėms: automobilams, šaldytuvams, televizijos aparatams, rūbams, batams, maistui ir t. t.

Jeigu jūs nebandėte mūsų patarnavimo — įsitikinkite!

Aplankykite, arba susirikiškite su vienu iš mūsų skyrių didesniuose U. S. A. miestuose, (kurie turi didelį pasirinkimą prekių jūsų patogumui) ir jūs turėsite daug naudos iš mūsų patarnavimo.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET PHILADELPHIA, PA. 19106

Tel.: 215 — WA 5-3455

SKYRIAI:

PHILADELPHIA, PA. 19123 632 W. Gerard Avenue WA 5-9878	MILWAUKEE, WIS. 53215 3036 S. 13 St. 414 EV 3-1485
BALTIMORE, MD. 21224 3206 Eastern Avenue DI 2-2374	MINNEAPOLIS, MINN. 55414 217 E. Hennepin St. FE 2-4908
SO. BOSTON, MASS. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	NEW BRITAIN, CONN. 06052 97 Shuttle Meadow Ave. 224-0829
CHICAGO, ILL. 60632 4102 Archer Avenue FR 6-6399	OMAHA, NEBR. 68107 5524 So. 32nd Street 731-8577
B R A N C H	
CHICAGO, ILL. 60622 2242 W. Chicago Avenue BE 5-7788	PARMA, OHIO 44134 5432 State Road 749-3033
CLEVELAND, OHIO 44119 787 E. 185th St. 486-1836	PITTSBURGH, PA. 15222 346 Third Avenue GR 1-3712
DETROIT, MICH. 48210 6460 Michigan Avenue TA 5-7560	ROCHESTER, N. Y. 14621 683 Hudson Avenue BA 5-5923
ELIZABETH, N. J. 07 943 Elizabeth Avenue 201-354-7608	NEW YORK, N. Y. 10003 101 First Avenue OR 4-3930
HAMTRAMCK, MICH. 48212 11415 Jos-Campau Avenue 365-6350	SAN FRANCISCO, CAL. 94122 1236 — 9th Avenue LO 4-7981
KANSAS CITY, KANSAS 66102 18 So. Bethany AT 1-1757	SEATTLE, WASH. 98103 1512 N. 39th Street ME 3-1853
LOS ANGELES, CALIF. 90026 2841 Sunset Blvd.	SOUTH RIVER, N. J. 08882 168 Whitehead Ave. 201-257-2113
VINELAND, N. J. 08360 Parish Hall West Landis Avenue 609 — 691-8423	SPRINGFIELD, MASS. 1840 Main Street, 736-9636, RE 4-8354
MIAMI, FLA. 33137 2755 Biscayne Blvd. FR 9-8712	TRENTON, N. J. 08611 730 Liberty Street LY 9-9163
	WORCHESTER, MASS 01604 82 Harrison St. 617-798-3347

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE

220 Park Ave. South New York, N. Y. 10003

Tel.: 212 — 982-8410

Rex Harrison filme "Dr. Dolittle" dabar rodomam įvairiose valstybėse.

KAVUTĖ SU REX HARRISONU

ALGIRDAS GUSTAITIS

Specialiai atneštame laiške 20th Century-Fox Film Corporation šių metų pradžioje rašė:

"Ponas ir ponija Rex Harrison per mane prašo jus atvykti puodeliui kavos į The Petite kambarį Beverly Wilshire viešbutyje, šeštadienį 10:30 min. ryto. Data. Tikimės jus ten pamatyti".

Pasirašė tos filmų studijos spaudos skyriaus viršininkas.

Įvairių į filmų studijas kvietimų gaunu tiek, kad jokiū būdu neįstengiu visur nueiti. Juo labiau aprašyti. Nėra laiko!

Rex Harrison yra filmų žvaigždė su gintarėliu. Gimęs 1908 m. kovo mėn. 5 d. Huyton, Anglijoje, yra 6 pėdų 1 inčo aukščio, rusvų plaukų, melsvų akių. Prieš eidamas kavulėn, norėjau apie jį pasiskaityti Lietuvių Enciklopedijoje. Toji vieta neatspausdinta.

Besimokydamas Uppingam'e, būdamas 16 metų jau reikšėsi Liverpoolio Repertory teatre, vaidinimu "Thirty Minutes in a Street". (Trisdešimt minučių gatvėje). Vėliau važinėjo po kraštą su kitais pastatymais. Netrukus atkreipė anglų teatrų dėmesį ir kaip pirmaeilis artistas linksniuojamas Londono West End. Jo pasisekimai atvėrė sunkiuosius filmų studijų vartus, kurių žymesnė yra "Storm in a Teacup" (Audra arbatos puodelyje) su Vivien Leigh. Tai buvo su juo antrasis filmas.

Plačiau pagarsėjo filmais "Te Citadel" ir B. Shaw "Major Barbara".

Netrukus pakviečia Hollywood'as su Irene Dunne filmui "Anna and the King of Siam" — 20th Century Fox studija.

Virtinė filminių garsenybių norėjo su juo vaidinti. Prisiminkime Audrey Hepburn, Julie Andrews. Jo vardas yra 31 filme, kurių tarpe "Cleopatra", "My Fair Lady", "Yellow Rolls Royce", "Agony and the Ecstasy", "Anyone for Venice" ir kt. Yra gavęs eilę žymių filminių atžymėjimų.

Neapleidžia ir teatro pasaulio, kaip "No Way Back", "Heroes don't Care", "Man of Yesterday", "Design for Living", "Bell, Book and Candle", "The Love of four Colonels", "My Fair Lady", "The Fighting Cock" ir kt., viso 21 skirtingas vaidinimas. Daugelyje jų po dang kartų.

Paskutinysis garsus filmas yra "Doctor Dolittle", dabar rodomas įvairiose valstybėse.

Prano Mašiotų vertimai

Amerikiečių rašytojas (gimęs 1886 m. Anglijoje), Hugh Lofting savo įdomius vaikams skirtus rašinius apie išsigalvotą asmenį, gyvenusį ir gydžiusį įvairius gyvulius, pradėjo kurti I Pasaulinio karo metu, juose įpaisydamas veikėjus ir laiškais siųsdamas savo vaikams iš kaulynių lauko. Pasibaigus karui sugrįžo namo, susirankiojo savo laiškus, išleido knygą.

Dar gyvą autorių H. Lofting (mėję 1947 m.) kažin kas užklausė, kuo skiriasi vaikams literatūra nuo suaugusiems literatūros. Jis atsakė: "Kas galėtų pasakyti, kur yra linija atskirianti vaikų literatūrą nuo suaugusiųjų? Iš tiesų, visi vaikai nori užaugti, ir visi suaugusieji nori būti vaikais. Lai Aukščiausias gelbsti tuos suaugusius, kurie jau nebeturi vaikiškumo savo širdyse".

H. Lofting rašymo talentas

greitai išryškėjo. Jam gyvam tebesant jo raštai buvo išversti į eilę kalbų. Autorius įdomiai iliustruodavo savo knygas.

Ir kas mūsų vaikystėje nėra skaitęs Dr. Dolittle nuotykių, pilnų gyvuliams meilės, draugiškumo, keistų pergyvenimų, skriaudžiamiems paslaugos supratimo. Pirmose gimnazijos klasėse Lietuvoje mane tos knygos artimiau "supažindino" su eile gyvių, kuriuos tarsi pamiliau, galvodamas apie nuostabias keliones, apte ciliniamis žmonėms suprantamas paukščių, gyvulių šnekas.

Į lietuvių kalbą Lofting knygų išvertė Pranas Mašiotas, iki šiol dar nepralengtas lietuviškos vaikų literatūros kūrėjas. Išversta: Daktaras Dolittlis ir jo gyvuliai, Dr. Dolitlio plaukiojanti sala, Dr. Dolitlio paštas, Dr. Dolitlio didžiausioji kelionė, Dr. Dolitlis grįžta iš mėnulio.

Bet grįžkime prie Rex Harrison.

Ką darėte paskutiniu du mėnesiu? — Nieko!

Prieš išskubant į pasimatymą su Rex Harrison, mūsų namuose buvo trijų tautybių žmonių. Viena simpatinga ponija paprašė: "Jei galėsi, pabučiuok Rexą nuo manęs į žandą". Kitoji: "Pažiūrėki, ar tikrai jis nešioja peruką".

Viešbutyje prisėdau prie italų ir graikų. Netrukus pasisveikino latvių atstovas, tuoj užėmęs vietą greta manęs.

Tuoį atėjo abu Harrisonai, ir atsisėdo visai prie mūsų į raudoną sofą.

— Ahh... lengvai atsiduso Rexas, minkštai atsisėdęs.

Spauda lengvai sušnuro, ir tiek.

— Senai nemačiau tiek daug tylių spaudos žmonių, — filmų studijos atstovas.

Pradėta klausinėti, o R. H. atsakinėti:

— Jūsų mėgiamiausia rolė?

— Juliaus Cezario.

— Ką darėte du paskutiniu mėnesiu?

— Nieko.

"Paff — tylus atkempšamos šampano honkos garsas. Du stiklu pripilami. Mums neša kitokius gėrimus, ne taip greitai išsigaruojančius.

Jo žmona Rachel Roberts, taip pat filmų artistė, pasirodžiusi eilėje veikalų, kurių paskutiniysis "A Flea in her Ear" (Musė jos ausyje). Ji žinoma iš "This Sporting Life", "Cleopatra", "Saturday Night and Sunday Morning", už kurią gavo Britų Akademijos aukščiausią pripažinimą. Ji vaidino su Peter O'Toole "Oh Mein Papa", "Our Man in Havana" ir eilėje kitų. Jie vedė 1962 m. Čia ji sėdi rusvais kailiukais, įstrižiniais juodais dryžiais, didžiuliais auksiniais auskarais, juodais batukais su auksiniais pakraščiais.

— Kur dabar gyvenate?

— Nedideliam miestukų Portofino, Villa San Genesio, šiaurinėje Italijoje, netoli Prancūzijos. Ten, berods, net kino teatro nėra. Ramu.

— Turite gyvulių?

Į klausimus atsakinėja vienas Rexas.

— Turime kačių ir šunų.

Harrison šviesiu kostiumu, tamsiu šilkinu kaklaryšiu, lygia balta nosinaite švarko kišenukyje.

Čia Hollywood užsienio spaudos Draugijos pirm. Herbert Luft įteikia Rexui dovaną: auksinę plokštelę su melodijomis iš vėliausio jo filmo Dr. Dolittle. Tos plokštelės jau parduota virš milijonas egz.

Gražiai padėkoja.

— Tiesa, kad gaminate sau privatų vyną?

— Taip.

— Iš kur gaunate vynuogių?

— Apylinkėse nusiperkame. Turime presą, patys išsispauzdžiame.

— Kiek vyno pasigaminate?

— Apie 10—12 džindonų. (Italai paaiškina, vienas džindonas yra 10 litrų).

— Ar savo vyno nepardavinėjate?

— Dar ne.

— Turite jam vardą?

— Dar neturime.

— Ką numatęs artimiausiu laiku daryti, kur vaidinti?

— Dar nenutaręs.

— Kur perkate drabužius?

— Paryžiuje.

— O Italija?

— Gaila, Paryžiuje geresni drabužiai. Bent man.

— Ar ne dėl to, kad De Gole reikalingas paramos?

Į klausimą neatsakė.

— Ar turėjote sunkumų Dr. Dolittle filme?

— Taip. Gyvuliai buvo neramūs, dažnai reikėdavo kartoti. Filmuota Anglijoje, Karibų jūroje ir kitur. Bet buvo vistiek malonu.

— Ar daug miestų aplankė garsindami Dr. Dolittle filmą?

— Daug. Suminėjo eilę svarbesnių.

— Ar spauda jums palanki? Būna nemalonių aprašymų?

— Esu laimingas, negalū skūstis spauda. Kontraversiškių rašinių neskaičiau.

— Gal nepastebėjote?

KAVUTĖ SU...

— Tai galėjo atsitikti. Gal nepastebėjome. (Visi lengvai juoktelia).

— Ar jaučiate įsipareigojimų spaudai, žiūrovams?

— Neabejotinai. Sakau ką jaučiu, gal dėl to nekyla didesnių kontraversijų.

— Ką manote dėl anglų svaro nuvertinimo?

— Tai buvo neišvengiama, nesvarbu kokia partija valdytų. Ilgainiui gal bus gerai. Manau, Anglija vistiek paliks kokia nors didesne jėga.

— Ar jums patinka spalvoti drabužiai vyrams?

— Man patinka gyvesnė spalva. Betgi nepritarčiau vyrams nešioti gorsetą.

— Kokią numatote savo vyresnio sūnaus karjerą?

— Nežinau. Iki šiol jis laimingas ir tvarkingas.

— Norėtumėte grįžti į teatrą?

— Galvoju. Apie tai pakalbėsiu būdamas New York'e. Norėčiau.

— Kaip patinka nauji Hollywood aktoriai? Ar manote, kad anglai ir ateityje laikysis viršūnėse?

— Naujųjų aktorių Hollywoode yra gerų. Geriausius nelengva išskirti. Šiemet gal prasidės anglų aktorių apsileidimas, nes ne visi jaunieji pakankamai kreipia dėmesio į gerą teatrinį pasiruošimą. Gera draugė vaidinti teatre ir filme.

— Kaip jūs pasidarėte aktoriu?

— Nuo vaikystės norėjau būti aktoriumi. Siekiu. Svarbu siekti ko nori.

— Ar galite įsijausti visas roles?

— Kartais pasiprašau rašytojų talkos.

— Kodėl dabar filmuose tiek daug sex?

— Sunku atsakyti. Iš tiesų jo daugiau europietiškuose filmuose, ne amerikietiškuose. Gal žmogus jaučiasi laisvesnis, daugiau siekia. Kai kuriuose filmuose per mažai sex. Ten kai kas vaidina, bet nepergyvena, neįsijaucia. Amerikiečių filmuose nėra didelio nuogumo. Ar yra?

— Pokalbiai baigti. Norinčius studija nufotografuoja už dyką su Rex Harrisonu.

◆ Inž. Liūdas Mikšys parašė ir išleido milžinišką knygą "Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva". 700 psl., kieti viršeliai. Pridamas Hammond išleistas istorinis tautų kilnojimosi žemėlapis. Lietuviški vardai Azijoje, Graikijoje, Dunojaus paupyje, jų šaknys, palyginimai. Kalbama apie lietuvių tautos praeitį nuo Homero laikų iki Viduramžių. Labai plačiai aptartas lietuvių tarmių klausimas ir dvibalsių pasikeitimai. Kalbininkams ir istorikams privaloma studija. Gera dovana besimokančiam jaunimui. Kaina \$15.00. Pasiuntus tokiai sumai čekį arba Money Orderį Naujienoms, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, Mikšio knyga tuojau bus pasiųsta. (Pr).

ADOLFAS VALEŠKA

Iš vykstančios lietuvių dailės parodos Čiurlionio galerijoje Chicagoje.

"Tautos paukštis" (skaldyto stiklo vitražas)

PASKUTINIS POKALBIS...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Po to, aš dar grįžau į "Bijūno" dėstoraną, kur paklausiau vienos restorano patarnautojos, kas atsitiko su profesoriumi? Ji man papasakojo, kad nuo pat I-ojo rusų okupacijos laikmečio profesorius pradėjęs užėdinėti į šį restoraną, kur išsėdėdavęs ištisas valandas tame mažame kambariuke tarp keturių sienų. Vengė draugų, vengė bet ką susitikti. Jei su kuo ir susitikdavo, tai buvusi išimtis. Visada buvęs susikrimtęs, visada neramus ir visada vienišas. Patarnautojos žinojusios, kad jis yra profesorius, bet giliau jo nepažinusios.

Gal kada apie jį papasakos daugiau jo buvę mokiniai bei paskutiniu metu buvę jo studentai. Galutinai jo sveikatą pakirto žiaurusis komunizmas, kuris daugelį didelių gabumų mokslo vyrų nelaiku nuvarė į kapą. Išėkis ramiai, mielas profesoriat, kaip komunizmo auka savo numylėtoje Lietuvos žemelėje.

SODEIKIENĖS, ALEKSOS DARBŲ PARODA

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Av. vyksta dviejų dailininkų: Zitos Sodeikienės tapybos, grafikos ir Petro Aleksos skulptūros paroda. Ši graži paroda pasibaigs vasario 29 d.

Muziejus kasdien atdaras nuo 1:00 iki 4:30 v. p. p. Nieko nereikia mokėti.

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order'is bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokejo daugiau kaip SEPTYNIUS MILLJONUS dolerių savo apdrauztiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10007

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

MIKAS PETRAUSKAS RASEINIUOSE

(Atsiminimų lapelis)

Brolių Petrauskų, Miko ir Kipro, atvaizdas, įdėtas į N-ny Antrąją (dalį) vasario 3 d. 896 n-ry, davė man progą prisiminti Miką Petrauską, vienintelį kartą matytą ir girdėtą dainuojant, — kai jis davė puikų lietuvišką koncertą Raseiniuose. Tai įvyko 1913 metais vasaros metu, kada vyko savotiški rinkimai į 4-tąją Valstybės Dūmą, atsėit, Rusijos kvasiparlamentą. Tarp kitų keturių atstovų nuo Kauno gubernijos statė savo kandidatūrą ir žinomas biržietis, velionis Martynas Yčas, neseniai tuomet baigęs teisės mokslus. Kaip man tuometinis mano principalas advokatas Juozas Koreva aiškino: "to zdolny czlowiek" — tai gabus žmogus. Jis tuomet vedė savo rinkiminę kampaniją, taigi užsako ir į Raseinius. Ir pasirodė Raseiniuose ne vienas, bet ketveri: jo palydovais buvo Mikas Petrauskas ir dvi panelės biržietės Neimaniūtės — pianistės. Pamenu, vizitavo jie visi keturi klebonija, be to, M. Yčas laukė kitas jam reikalingas įtaigas bei asmenis, ieškodamais jų paramos.

Pagaliau, pasirodo tam tikrose vietose mieste plakatai apie įvykstantį Miko Petrausko koncertą, dalyvaujant pianistėms Neimaniūtėms. Nors Raseinių miestas buvo bauriai aplenkėjęs ir net aprusėjęs, bet koncertas sukėlė platų publikos susidomėjimą. Bilietai buvo išparduoti alė vieno. Koncertas buvo suruoštas vad. "Bajorų klube" (Dvorianskoje sobranije) ir jo nemaža salė buvo sausakinšai publikos pripildyta. Tarp kitko, atėjus man į koncertą kiek anksčiau prieš koncerto pradžią su mintim, gal reikės ką padėti koncerto rengėjams, buvo malonu stebėti ir girdėti, kaip atėję prie bilietų pardavinėjimo staliuko, prie kurio sėdėjo patrauklios išvaizdos viena panelių Neimaniūčių, koks ar kokia Raseinių miesto "obivatelis" ar "obivatelka" kreipėsi lietuvių kalba, o kai kas savo kalba net demonstratyviai pabrėždavo, kad jis yra lietuvis. Tai buvo ne kasdieninis Raseiniuose reiškinys. Iki šiol neišdilo iš atminties, kai vienas, beveik niekuomet negirdėtas kalbant lietuviškai, kreipėsi į kasininkę garsiai lietuviškai: "Duokite man, panele, septynis bilietus", tarytum norėdamas parodyti, kad jis yra lietuvis, vadinasi, pirkto bilietus visai savo lietuviškai šeimai. Ir ne jis vienas toks buvo.

Ir štai ateina koncerto metas. Salė pilnutėlė publikos, kažin ar koncerto rengėjai tikėjosi tokio pasisekimo. Išėina į sceną gražus, pusjaunis vyras, su užriestais juodais ūsiukais, o su juo balta, "kaip angelas" (publikos metafora). Publika sutinka juos gana šiltai. Ir neapsiriko: koncertu ji buvo labai patenkinta ir katučių nesigailė-

jo. Be Miko Petrausko, solo paskambino viena panelių Neimaniūčių. Turiningo ir įvairiaspalvio repertuaro, de ja, nebeprisimenu, tik užsiliko atminty džiukų dainos fragmentas, tai "Su nakcelu per nakcelu dar miegelu nemegojau", kurią Mikui teko pakartoti — taip ji publikai patiko.

Saunus koncertas pasibaigė smagiais šokiais, užsitęsusi iki vėlumos. Šokius pradėta sukintini, į kuri įsijungė visa publika — ir jauni, ir nevisai jauni, ir net visai nejauni — visiems buvo smagu. Vėliau suskambėjo ir mazuras, bet jis platesnio pašėkimo neturėjo, nes mažai kas iš raseiniškių tų lenkiškų šokį mokėjo šokti. Kiek pamenu, berods, dvi ar trys poros išėjo parodyti, kad ir Raseiniuose "Polska jeszcze nie zginela"... Geriausiai iš jų pasirodė advokatas Koreva (lenkas) ir pats Martynas Yčas, matyt, norėjęs įtikti visiems.

Nuobodaus, ant gryną laukų stovinčio Raseinių miesto, kurio nesupa nei upės, nei ežerai, nei miškai, nei kitokie gamtos puošmenys, gyvenimas buvo monotoniškas, ilgesį kelias, todėl toks koncertas, ir dar su šokiais, buvo raseiniečiams tikra atgaiva, puiki pramoga. Tai buvo lyg akmuo, mestas į ramų prūdo vandenį...

Iš amerikiečių poezijos

ROSA ZAGNONI MARINONI

KURIE GI MANO ŽMONĖS?

Manieji žmonės? Kas jie tokie?
Aš nuėjau bažnyčion, kurioj parapičiai
Meldėsi manajam Dievui. Ar jie buvo mano žmonės?
Giminystės nejutau, kai jie tenai klūpėjo.
Manieji žmonės? Kur jie yra?
Nukeliavau į kraštą, kuriame gimusi buvau,
Kur žmonės mana gimta kalba šnekėjo...
Buvau svetimšalė tenai.

"Manieji žmonės", raudėjo siela, "Kurie gi mano žmonės?"

Praėjusios nakties metu, smarkiai lyjant, sutikau senyvą vyrą,

Kalbėjusį kalba, kuria kalbėti nemokėjau,
Kas ženklino, jog jis ir mano Dievo nepažįsta.
Su atsiprašančiu šypsniu jisai pasiūlė man
Glaustis po lietsargiu sulopytu.
Aš sutikau jo žvilgsnį... Ir aš jau sužinojau...

Vertė S. Aukštaitis

NEGINČIJAMAS FAKTAS

— Vėl šią naktį grįžai prisilaukęs!" bara žmona vyrą.
"Ale nieko panašaus", ginasi vyras. Iš ko toks įtarimas?
"Girdėjau kaip grįžai ir net nenusirengęs atsigulei į lovą...
"Na, tai kas?"
"O tas, kad toje vietoje lovos nebuvo!..."

• Viena ponia kitai poniai apie trečią ponį:
— Ji baisiai atrodo dienos šviesoje, o tai dėlto, kad ji yra naktį gimusi!

Koncertas reklamavo ne tik Martyno Yčo kandidatūrą, bet ir lietuvišką dainą. Martyno Yčo kampanija tokioj gražioj kompanijoj davė jam gražių vaisių. Kaip žinome, jis paleko į 4-tą Valstybės Dūmą ir Kerenskio valdžios laikais buvo patapęs net Rusijos švietimo viceministru.

Manyta, kad Mikas Petrauskas su panelėm Neimaniūtėm suvaidino nemažą vaidmenį Martyno Yčo rinkiminėj kampanijoj.

Ant. Ragauskas

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ — DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	73 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	250 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	—	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	—	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2616
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-7400
BUFFALO 12, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	—	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	—	365-6700
HARTFORD 6, CONN.	122-126 HILLSIDE AVE	—	2496216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	—	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	—	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 9-3980
SO. BOSTON, MASS.	396 WEST BROADWAY	—	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	—	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	717 W. GRAND AVENUE	—	381-8997

POETO PUTINO MINĖJIMAI IR MŪSŲ ŠVIESUS JAUNIMAS

Rašytojo Vinco Mykoliaičio Putino, poeto, beletristo, dramaturgo ir mokslininko, mirtis susilaukė atliepio ir Čikagos lietuviuose. Buvo prisimintas radijo programose, televizijos pusvalandyje ir Pedagoginio liuanistinio instituto suruoštame vakare. Išskyrus vienos radijo programos, kur Putino kūrybos eilėraščių interpretavo žinomas žodžio menininkas bei buvo pertransliuotas Lietuvos aktoriaus Putino kūrybos skaitymas, kitur rodėsi jau išėivijos sąlygose išaugęs įvairaus amžiaus jaunimas. Ir tai, atrodo, buvo reikšmingas, jei jau ne meninio perteikimo prasme, bent jaunimo viešo pasireiškimo mostas, pagarbos neeiliniam lietuviui rašytojui jautri demonstracija. Padėka priklauso ir tiems, kurie tą jaunimą paskatino, paruošė, disciplinavo.

Pragiedruliu televizijos programoje išsiskyrė Eglė Aglinskaitė, subtiliau jaučianti poeto dvasią, sugebanti eilėraščių perteikti: nekasdien sutinkama dovana. Tarimas geras, įsijautimas vertas pagyrimo.

Pedagoginio liuanistinio instituto "atsisveikinimo" su Putinu vakare programoje akcentuotas paskiausias, grynai pilietinis, poeto kūrybos laikotarpis. (Iš dalies slavams būdingas — obalsiu: poetas tu gali nebūti, pi lietiš būti privalai). Tai Putino nusiminimo, nenusilenkimo, protesto, laisvės troškulio šaukimas: (Galime įsivaizduoti, kaip jį paveikė romano "Sukilėliai" antrojo tomo spausdinti uždraudimas, revizijų reikalavimas, "Sukilėlių" tema sukurtos operos vaidinti vetavimas! Iš fotografijų lengva pastebėti, kaip trumpu laikotarpiu nuo tų pergyvenimų suseno ir fiziniai susmuko).

Šis Putino kūrybos laikotarpis ne tik sulaukė L. P. instituto pedagogo ypatingo dėmesio ir buvo paverstas minėjimo programa, bet ir buvo skirtas "mokyklinio teatro" plotmėje jaunimėliui pasireikšti, poetą pagerbiant.

Minėjimas galima laikyti pelnytai nusisekusiu. Galima, žinoma, sutikti ar nepritarti poeto diapozono susiaurinimui, ta-

čiau negalima nepasidžiaugti programos pildymo darnumu, bendru gražiu užsidedimu ir jaunimo patrauklia lietuviška tartim. Tai puikus plusas. Ir stebėjusių didžiulis pasitenkinimas.

Gali, aišku, kilti abejonė, argi perteikimo pobūdis, panaudotas "vaidybinis" stilius ar pasirinkta išraiškos forma (jau ir kitur matyta) atitinka paties kūrėjo vaizduosenai ar atskleidžia, pvz., "Prometėjaus" idėją, tačiau ne tas šiandien mūsų sąlygose svarbu ar būtina. Svaru, kad pedagoginis triūsas ir jam jaunimo atliepis susilaukė vertingo rezultato.

Programos pildyme, atrodo, dalyvavo kuone trisdešimt jaunystės reprezentantų. Nesu tikras, gal mažiau, gal gausiau. Visi jie — ir skirtingo amžiaus mergaitės, berniukai paaugėliai ir labiau suaugę — su aiškiu pasitenkinimu ir neslėpiamu užsidedimu jungėsi į bendrą atsakomybę. Visos ir visi susilaukė publikos katučių. Iš to būrio norėčiau išskirti vieną, kurio balsas užpildė visą salę ir kuris pademonstravo įsivartą labai gerą tarseną. Jo vardas ir pavardė: Liucijus Alenskas, kilimu nuo Suvalkų.

Mokymui teatro panaudojimas yra senoka ir sėkminga priemonė. Putino minėjimas šį teigimą kaip tik patvirtina.

Domas Velička, Leonas Barauskas ir Darius Lapinskas, sumanymo kaltininkai ir įvykdytojai, gali sėkme pasidžiaugti.
S. A-tis

VYRO ŽMONOS DIALOGAS

Sėdi senterėjusi pora namie, laiką leidžia žiūrėdami į televiziją. Ir sako vyras žmonai nušižiovavęs: "Metai bėga kaip upės vanduo..."

"Taip", - sutinka žmona.

"Metai, iš metų senstava ir kiek čia truks, kai iš mudviejų beliks vienas", tęsia dialogą vyras.

"Taip", vėl sutinka žmona, pridurdama: "Kai tai atsitiks, aš išsikelsiu į Florida".

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

VEIDRODIS IR BEŽDŽIONĖ

Beždžionė, veidrody pamačius savo vaizdą, Baksnoja tyloomis čia Meškai koja:
"Žiūrėk, bičiule — šnabžda, —
Kokia biauri baidyklė vapalioja?"

Ir kaip ji šaipos, vaipos ir koki jos suoliai!
Iš apmaudo padvėsciau,
Jei būčiau ir ašai tokia gražuolė.
O betgi pripažint turėčiau, —
Yra tokių ir mūsų nevalių, —
Aš jas net pirštais suskaityt galiu". —

"Užuot tau bičiules skaičiuoti, vargti,
Ar ne geriau, bičiule, į save pažvelgti?" —
Atsakė jai Meška.
Meškos bet patarimas — tik tuščia sneka.

Vapalioji — vapėti, niekus kalbėti
Nevalus — nedailus, nešvarus.

Grant Wood

"Amerikos gotika" (tapybė)

(Art Instituto nuosavybė)

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik	\$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

VELYKINĖS NUOLAIDOS

10% NUOLAIDOS

VISIEMS

AUTOMOBILIAMS

UŽSAKYTIEMS DOVANOTI GIMINĖMS,
GYVENANTIEMS LIETUVOJE AR RUSIJOJE

Nuolaidos veikia iki 1968, balandžio 28 d.

PRASOME UŽSAKYTI TUOJAU PER BET KURIĄ IS
MŪSŲ AFFILIATES IR JŲ SKYRIUS.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel.: 212 — 581-6590

212 — 581-7729

ARBA PER

PODAROGIFTS, Inc.

220 PARK AVE. SOUTH, NEW YORK, N. Y. 10003

Tel.: 212 — 228-9547

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Jubiliejinė lietuvių dailės paroda

Atidaryme buvo įteiktos trys premijos

Ne vienas mes ieškome grožio ir prasmės. Ne visos mūsų pastangos atneša atbaigtą, pastovių rezultatų. Bet kantrus, pasišventęs darbas ir kuklų talentą parengia, pribranda gilesniam tikrovės pažinimui ir išpūdingesniais jos pavaizdavimui.

Bruno Markaitis, S. J.

Motto iš tėvo Markaičio gausiai iliustruoto lietuvių dailininkų parodos katalogo įvado, kuriame prasmingai jis apibūdina kūrėjo pasaulį. Ši paroda buvo suruošta paminėti Vasario 16 ir 50 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo. Parodą atidarė praėjusį šeštadienį, vasario 17 d. Lietuvos generalinis konsulas Dr. P. Daužvardis. Kalbas pasakė Čiurlionio galerijos Globėjų komiteto pirmininkas kun. J. Borevičius ir dail. Adolfas Valeška. Pirmininkavo P. Aleksa.

Kas per 25 tremties metus buvo pasiekta ir ko nustota? Reikia manyti, kad lietuviškas solidarumas ir patriotinis jausmas tebėra gyvas ir aktualus. Išvijoje kultūrinis atžvilgis mes daug ko konkrečiau atsiėmė, pvz. pastatėme du kultūrinius paminklus: Lietuvių Enciklopediją ir Čiurlionio galeriją Chicagoje, kuri pasidarė vaizdinio meno židiniu, kuriuo mes galime pasidžiaugti.

32 Chicagos ir jos apylinkės dailininkai, daugumoje jaunesniosios kartos atstovai, kurie sudarė šią parodą iš 74 kūrinių. Pasirodo, jog mūsų menininkai supranta lietuviybės, kartu ir kolegiško sutarimo reikalus. Parodoje dalyvauja šie dailininkai: Petras Aleksa, (skulptorius), Maria Ambrozaitienė, Dalia Ancevičienė, Vanda Balukienė, Nijolė Banienė, Ona Baužienė, Alvydas J. Bičiūnas, Henrikas Blyskis, Kristina Burbaitė, Anthony Cooper, Jurgis Daugvila, Bronė Jameikienė, Regina Jautokaitytė, Jonas Kelečius, Povilas Kaupas, Aleksandras Marčiulionis (skulptorius), Eleonora Marčiulionienė (keramika, majolika), Janina Marks, Sesuo Mercedes, Juozas Mielulis, Bronius Murinas, Jadvyga Paukštienė, Juozas Pautienius, Antanas Petrikonis, Dalia Reklūtė, Valentinus Ramonis, Mikas Šileikis, Vladas Vaičiaitis, Adolfas Valeška, Vladas Vijekis, Edwardas Walaitis ir Giedrė Zumbakienė.

Paroda daro gerą įspūdį — įvairi eksponatais. Galima sakyti, pusiau avangardinė paroda, ypač jaunesnieji dailininkai daug prisidėjo su savo naujaisiais kūriniiais. Tiesa, per mažai turime skulptūros. Skulptūros darbus išstatė Aleksandras Marčiulionis, El. Marčiulionienė, Petras Aleksa ir Dalia

Ancevičienė (medžio reljefai). Gražių vitražų išstatė Adolfas Valeška, Bronė Jameikienė ir Jurgis Daugvila. Nė vienam autoriui nebuvo skirta daugiau, kaip po tris kūrinius. Kiti nė tiek neprisiuntė.

Paroda gražiai sutvarkyta: paveiksai, skulptūra, vitražai ir grafika taip iškabinata, kad formato ir kontrasto atžvilgiais neturi disonansų. Prie šio darbo prisidėjo dail. P. Kaupas ir pats galerijos direktorius Petras Aleksa bei kiti

Premijos ir mecenatai

Parodos atidarymo metu, kur dalyvavo labai daug mūsų inteligentijos ir jaunimo, įteiktos trys premijos už kūrinius: I-ji premija \$300 — Lietuvių Fondas, kurią įteikė ir pasveikino Dr. Balukas Henrikui Blyskii už litografiją Nr 1 (katalogo

nr 16). II-ji \$200 premija — Čiurlionio galerija. Įteikė kun. J. Borevičius Aleksandrui Marčiulioniui už "Konstrukciją" metalas (kat. nr. 35). III-ji \$100 premija — JAV Liet. Bendruomenės Centro V-ba. Premiją įteikė LBCV pirm. inž. Br. Nainys Alvydui Bičiūnui už "Ikon I" acrylic (nr. 13). Šis Bičiūno kūrinys yra "pop art" versijos dalis. Išstatė tris tos rūšies darbus. Taip pat premijuotasis darbas atrinktas Čiurlionio galerijai.

Premijų komisiją sudarė: Zita Sodeikienė, O. Virkau ir R. Mozoliauskas, kurie šioje parodoje nedalyvauja.

Tatai nereikia, kad nebuvo daugiau premijuotinių kūrinių. Jury komisija premijas paskyrė savo sprendimu. Du premijantai: A. Bičiūnas ir H. Blyskis yra jaunesniosios kartos, o A. Marčiulionis priklauso Lietuvos dailės mokyklai. (Abu Marčiulioniai Freiburgo mokykloje dėstė meną). Jonas Kelečius, mus nustebina savo pažanga tapybos srityje. Vienintelis jo didelio formato natiurmortas "D a i k t a i" (aliejus, nr. 31) tikrai geras darbas. Janina Monkutė-Marks davė tris kūrinius: du tapyba, o vienas grafika. Ypatingo dėmesio teikiąs Janinos Marks "Prieverps-tės" (nr. 25), sudaryta iš 25 keturkampių lietuviški prieverpsčių ornamentai; puikiai išlaidyta spalvų škėma ir kiekvienas iš 25 ornamentų skirtingas. P. Kaupas patiekė tris kompozicijas, abstraktiniame stiliuje. A.

Cooper (Skupas) bei kitų dviejų tapybų, išstatė didelį aliejinį kūrinių "La Danseuse" (kat. nr. 20). D. Ancevičienės įdomūs medžio reljefai "Blezdin-gėlė" ir "Kepurinė" (nr. 5 ir 6).

Bronė Jameikienė išstatė tris skaldyto stiklo vitražus, A. Valeškos tikrai vienas skaldyto stiklo vitražas "Taikos paukštis" (nr. 68). Jurgis Daugvila išstatė tris plastikos ir stiklo vitražus. J. Paukštienė davė du didelio formato kontraversinius, dekoratyvinius tapybos darbus. Ji nuo impresionizmo pasuko į naują abstraktinį stilių. J. Mielulio du darbai "Eccc Homo" ir "Atominės Kalėdos" jau anksčiau parodose matyti. Ona Baužienė — "Natiurmortas" — medžio raizynys. Eleonoros Marčiulionienės puiki keramika bei majolika. Yra ir daugiau gerų darbų, kuriuos čia neįmanoma aptarti.

Parodos kūriniams atrinkti jury komisija buvo: Povilas Kaupas, Zita Sodeikienė, Mikas Šileikis ir Čiurlionio galerijos atstovas Petras Aleksa.

Parodos atidarymo metu buvo nupirka keletas darbų. Paroda baigsis rytoj. Šiandien ir rytoj atdara nuo 11 v. ryto iki 9 val. vakaro.

Išleistas 28 psl. su 17 nuotraukų parodos katalogas. Viršelis Giedrės Zumbakienės. Parodą suruošė Čiurlionio galerijos direkcija, Globėjų komitetui bendradarbiaujant.

Parodą lietuviai turėtų pamatyti.

HENRIKAS BLYSKIS

Lietuvių Fondo 300 dolerių premija.

Litografija Nr. 1

Iš vykstančios Chicagos ir jos apylinkės lietuvių dailininkų darbų parodos Čiurlionio galerijoje.